

פרשת שופטים תשע"ג

היופי והצדק [תשע"ג] / הרב אליעזר קשתיאל

בתחילת פרשת שופטים אחרי שהתורה מעמידה על נס את חשיבות ההליכה אחרי הצדק והמשפט ולא להתפתות לשוחד ולא להטות ולעוות דין. עוברת התורה למספר ציונים שלכאורה במבט ראשון שלא קשורים למערכת המשפט, איסור לנטוע עץ ליד בית המקדש, דינים שקשורים למזבח ולקורבנות. וחז"ל סימנו זיקה בין דין שלא יורד לעומק הדין ומתפתה לדון ע"פ גורמים חיצונים לאיסור שתילת עץ ליד בית המקדש. "מי שמעיד דין שאינו הגון כאילו נטע אשרה".

גם הספורנו וגם הרמ"ד ואלי מבררים שכל פעם שאנחנו עסוקים בדיון משפטי, ציבורי, בדיון משפחתי או חברתי יש את הנושא עצמו את האמת, אבל יש בנפש שלנו עיסוק מאוד רציני באסטטיקה, ביופי, באיך זה נראה. זאת מחלה שהתחילה עוד בחטא עץ הדעת. ע"פ הרמב"ם האדם במקום לדון באמת דן ביפה, במקום לדון בנכון דן ע"פ מה שנראה טוב. התורה מזהירה אותנו שכשבאים לבית המקדש לא לשתול עצים, העצים היפים, המלבלבים, הפורחים, יוצרים אווירה מאוד יפה ונעימה. שמסיטה את הצורך לעמול ולבנות חיים יפים את הצורך לחשוב איך החיים יהיו

יפים. את הצורך לפתח הנהגה והחלטה בגבורה, בכדי שהחיים באמת יהיו יפים. מי שממהר ליפות את המציאות החיצונה, נמשל לדיין שלא יורד לעומק הדין. מי שממהר ליצור אוירה יפה, בבית המקדש, במקום לעמול על הנפש היפה, במקום לעמול על כוונת הלב. משול לאדם שמתפתה ללכת אחרי העצים, עץ הדעת עומד פה מאחורי הקלעים, עץ הדעת שגרם לאנושות לעזוב את האמיתי וללכת אחרי היפה ולעזוב את העמל וללכת אחרי האווירה. צריך להשתמש ביופי ובאווירה כסייעים. אבל לא כמסיחים את הדעת.

מי שממהר ליפות את המציאות החיצונה, נמשל לדיין שלא יורד לעומק הדין

"שופטים ושוטרים תן לך בכל שעירך" שיערי העיר מבואות העיר שצריכים להיות מונהגים ע"פ השכל המשפט והעמל.

לך אמר ליבי, בקשו פני / הרב עקיבא קשתיאל

ארבעים יום של רחמים, משה רבנו עולה להר, ויורד בסיומם של ארבעים יום, ביום הכיפורים, שהוא "קץ מחילה וסליחה לישראל" (לשון הרמב"ם בהל' תושבה). ימים אלו, הכוללים בתוכם את ימי הדין, הנוקבים ומחרידים את הנפש, הם בראש ובראשונה ימים של קרבת ד'. לך אמר ליבי בקשו פני, את פניך ד' אבקש. בימים אלו הקירבה היא הנושא. אני לדודי ודודי לי.

הזעזוע הראשוני של תקיעת השופר מעורר אותנו אל חרדת הדין. אם יתקע שופר בעיר ועם

בפסוקים שבמזמור "לדוד ד' אורי וישעי" מופיע פסוק מופלא במשמעותו: "לך אמר ליבי בקשו פני, את פניך ד' אבקש". ופירושו המפרשים: לך- בשליחותך, אמר ליבי- "בקשו פני". הלב שלי פונה אלי בשליחותו של הקב"ה- "בקשו פני". יש בתוכו שני מימדים. יש את ה"אני" הפנימי, והוא פונה אלי- ה"אני" שבחוץ, בשליחותו של מקום ומבקש ממני לבקש את פניו!! וה"אני" שבחוץ מתעורר אל הקריאה ועונה: "את פניך ד' אבקש". קרבת ד' נמצאת בתוכנו פנימה, ואנחנו נקראים לבקש אותה בחיינו בפועל. בקשו פני!

חדשות ואירועים

תחילת זמן אלול תשע"ג

בשעה טובה התחלנו את "זמן אלול" ביום רביעי, ופתחנו את מחזור כו' של המכינה ומחזור ח' של הישיבה הגבוהה. ב"ה השנה ילמדו במוסדות "בני דוד" כ-500 תלמידים כ"י. ונכנסנו לחדר האוכל ולמטבח החדש והחדש שבניית השלב הראשון שלו מסתיימת בימים אלו. נאחל לכולם זמן טוב ולימוד פורה ומרומם.

כמובן שאתם מוזמנים להצטרף ללימוד בשידור החי שמועבר מידי יום באתרנו [לו"ז מדוייק יתפרסם בהקדם]. וכן להאזין לשיעורים שנמצאים בבית המדרש שבאתר.

לא יחרדו. עורו ישנים משנתכם... . התחושות הראשוניות הן תחושות של פחד, דאגה ויראה. וכך ראוי. רגש החרדה הוא הבקיעה הראשונית של האטימות שבחיי השגרה. השגרה המעשית עלולה להכניס את האדם לתודעה "אטומה" על המשמעות האמיתית של החיים. הוא צריך משהו ש"יצבט" אותו, שיצחק לו: "עצור".

אומנם, תחושת החרדה צריכה להתעלות אל תחושה נוספת, תחושה של נועם. כמה נעים לשוב בתשובה. כמה שמחה יש בגילוי מחדש של החיים, בלהשיל מעלינו קליפות שמסתירות את מי שאנחנו באמת. כמה טוב לשוב אל ד'.

במנהגים השונים של עדות ישראל מתוספים לתפילות של אלול הוספות שונות. יש שכבר מתחילים באמירת סליחות, ויש בתקיעת שופר ובאמירת "לדוד ד'". הוספות אלו באות לעורר לנו את התודעה. שהרי, הימים נמשכים כרגיל. ימי אלול הם ימי חול רגילים, והעיסוקים ממשיכים כדרכם. מוכרחים למצוא את הדרכים שיפרצו את ההרגל: "אלול כאן". ומכאן, צריך כל אחד לתור ולחפש את הנתיבות הפרטיות שלו לעורר את התודעה, ובעקבות זאת כמובן- את תיקוני התשובה המעשיים. הגרש"ז אורבך זצ"ל היה דורש את שם החודש "אלול" ע"פ דברי התרגום על המרגלים: "ויתורו את הארץ- ויאללון את ארעא". אלול הוא חודש בוא נחנו הולכים לתור את עצמנו, לחפש ולהעמיק.

קרבת ד' איננה דבר רחוק. הוא דבר קרוב מאוד. כי קרוב אליך הדבר מאוד. קרבת ד' איננה רחוקה, כי היא כבר קיימת ונמצאת. החיפוש איננו רחוק, הוא בתוכנו.